

СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ВИРОБНИЦТВО САДИВНОГО МАТЕРІАЛУ»

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ	
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Код і найменування спеціальності	201 Агрономія
Тип і назва освітньої програми	ОПП Насінництво і насіннєзнавство
Курс, семестр	1 курс, 2 семестр
Обсяг і форма семестрового контролю з навчальної дисципліни	Кількість кредитів ЄКТС – 4, Загальна кількість годин – 120, із яких: лекцій – 16 год., практичних занять – 24 год. Форма семестрового контролю – залік
Мова (-и) викладання	Державна
Навчально-науковий інститут / факультет, кафедра	Навчально-науковий інститут агротехнологій, селекції та екології, кафедра селекції, насінництва і генетики
Контактні дані розробника (-ів)	<p><i>Викладач:</i> Барат Юрій, кандидат сільськогосподарських наук, доцент <i>Контакти:</i> ауд. 58 (навчальний корпус №1) <i>e-mail:</i> iurii.barat@pdau.edu.ua, тел. 0663384401, https://www.pdau.edu.ua/people/barat-yuriy-myhaylovych</p>
МІСЦЕ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ В ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ	
Статус навчальної дисципліни	Вибіркова фахова
Передумови для вивчення навчальної дисципліни	Землеробство, агрохімія, рослинництво, плодівництво, овочівництво
Компетентності	<p>загальні:</p> <p>ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу.</p> <p>ЗК 3. Здатність виявити, ставити та вирішувати проблеми.</p> <p>ЗК 5. Здатність розробляти проекти та управляти ними.</p> <p>ЗК 6. Прагнення до збереження навколошнього середовища.</p> <p>спеціальні:</p> <p>СК 1. Здатність керувати колективом, забезпечувати розвиток персоналу, толерантно сприймати соціальні, етичні та культурні відмінності.</p> <p>СК 2. Здатність аналізувати та оцінювати сучасні проблеми, перспективи розвитку та науково-технічну політику в сфері агрономії.</p> <p>СК 3. Здатність створювати нові технології та застосовувати сучасні технології агрономії, враховуючи їх особливості та користуючись передовим досвідом їх впровадження, розробляти наукові основи технологій вирощування сільськогосподарських культур.</p> <p>СК 9. Здатність розробляти технології виробництва насіння і садивного матеріалу сільськогосподарських культур на основі аналізу ресурсів, правових аспектів та потреб галузі.</p>
Програмні результати навчання	РН 15. Вміти використовувати сучасні технології виробництва насіння і садивного матеріалу та впроваджувати новітні елементи технологій, враховуючи ресурсний потенціал підприємств і регіонів. Вміти розробляти і коригувати технології виробництва на перспективу.

	РН 16. Аналізуючи сучасні професійні та/або інформаційні технології і можливості суб'єкта господарювання, керуючись об'єктивною необхідністю, приймати рішення щодо впровадження відповідних інноваційних професійних та/або інформаційних технологій.
--	--

РОЛЬ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ У ФОРМУВАННІ СОЦІАЛЬНИХ НАВИЧОК (SOFT SKILLS)

ОК передбачає набуття загальних компетентностей та комплексу соціальних навичок (soft skills), притаманних сучасному фахівцю з агрономії: здатність до абстрактного мислення, пошук та аналіз інформації, спілкування з представниками інших професійних груп, робота в науковому контексті, долучення до професійній діяльності тощо. Формуванню навичок soft skills в межах освітньої компоненти сприяють сучасні методи й прийоми навчання, де ведеться робота в команді, що мотивує здобувачів вищої освіти до ініціативності, креативності, уміння управляти конфліктами, діяти соціально відповідально та свідомо, самоорганізації, виховання потреби систематичного оновлення своїх знань для їх практичного застосування, формування умінь організаторської діяльності. Соціальні навички формуються також і під час проведення студентських наукових конференцій, участі у засіданнях гуртків, круглих столах, громадських заходах тощо.

МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчити здобувачів вищої освіти застосовувати сучасні технології, виробництва садивного матеріалу плодових, ягідних і декоративних культур для отримання високоякісної продукції; оцінювати якість садивного матеріалу завдяки використання сучасних технологій виробництва; впроваджувати новітні елементи технологій виробництва садивного матеріалу; розробляти технології виробництва садивного матеріалу на перспективу та застосовувати їх у сфері професійної діяльності.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Основи розмноження плодових і ягідних культур.

Тема 2. Особливості вирощування саджанців.

Тема 3. Вирощування саджанців окуліруванням.

Тема 4. Вирощування саджанців зимовим щепленням.

Тема 5. Вирощування саджанців ягідних культур.

Тема 6. Вирощування безвірусних саджанців.

Тема 7. Основи агротехнології виробництва садивного матеріалу із закритою кореневою системою.

Тема 8. Викопування, сортuvання і зберігання саджанців.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ І ВИКЛАДАННЯ

Словесні (лекція, розповідь, пояснення, бесіда), наочні (ілюстрування, спостереження), практичні (практична робота, робота з навчально-методичною літературою), комп’ютерні і мультимедійні методи (використання мультимедійних презентацій, елементів дистанційного навчання).

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Схема нарахування балів, шкала та критерії оцінювання результатів навчання	Забезпечення об'єктивності оцінювання здобувачів вищої освіти здійснюється шляхом застосування накопичувальної системи нарахування балів оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з кожної теми освітнього компоненту впродовж семестру та достовірної фіксації результатів оцінювання у журналі обліку аудиторної навчальної роботи та завершується заліком із занесенням у відомість обліку успішності. Схема нарахування балів, шкала та критерії оцінювання результатів навчання наведені у Додатку до силабусу.
---	---

ПОЛІТИКА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА ОЦІНЮВАННЯ

- щодо термінів виконання та перескладання	Семестровий контроль проводиться у формі заліку. Здобувач вищої освіти може бути недопущеним до семестрового контролю з навчальної дисципліни у разі набрання кількості балів менше, ніж межа незадовільного навчання на дату семестрового контролю. Здобувачу вищої освіти, який одержав під час екзаменаційної сесії незадовільну оцінку (FX) або не був допущений до семестрового контролю, дозволяється
---	---

	ліквідувати підсумкову академічну заборгованість. Ліквідація здобувачем підсумкової академічної заборгованості здійснюється згідно з графіком ліквідації підсумкової академічної заборгованості. За наявності поважних причин, що документально підтверджені та погоджені з директором навчально-наукового інституту, здобувачам другого (магістерського) рівня вищої освіти працівники директорату готують розпорядження про дострокове складання екзаменаційної сесії. Здобувач вищої освіти, що навчається за індивідуальним графіком, складає семестровий контроль у терміни, визначені розкладом екзаменаційної сесії.
- щодо академічної добросусідності	Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної добросусідності та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавського державного аграрного університету, Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату в Полтавському державному аграрному університеті, Порядку перевірки академічних текстів на наявність текстових запозичень у Полтавському державному аграрному університеті.
- щодо відвідування занять	Не дозволяються пропуски занять із неповажних причин. Здобувачі освіти мають брати активну участь під час проведення занять, виконувати необхідний мінімум навчальної роботи, що є допуском до семестрового контролю. В умовах впровадження дистанційної форми навчання за наявності об'єктивних причин (наприклад, лікарняні, індивідуальний графік, знаходження на карантині тощо) та за узгодженням з викладачем, освоєння навчальної дисципліни здобувачами вищої освіти може здійснюватися самостійно, на засадах академічної добросусідності, при цьому здобувач має звітувати через електронну пошту, або через систему дистанційного навчання lms moodle про стан виконання завдань.
- щодо зарахування результатів неформальної / інформальної освіти	Для визнання та перезарахування результатів навчання, здобутих у неформальній / інформальній освіті за освітнім компонентом, здобувач вищої освіти звертається із заявою до директора навчально-наукового інституту. Визнання та перезарахування результатів навчання, здобутих у неформальній / інформальній освіті за освітнім компонентом відбувається на платформах Prometheus, Coursera, AgriAcademy. Визнання результатів навчання, здобутих у неформальній / інформальній освіті, здійснює Комісія шляхом проведення співбесіди або контрольного заходу. У разі наявності оцінки у документах, які підтверджують результати навчання, зі здобувачем вищої освіти проводять співбесіду, у разі відсутності оцінки – контрольний захід. Результати навчання, здобуті у неформальній / інформальній освіті, перезараховуються як оцінка семестрового контролю (залік) із освітнього компонента відповідно до шкали та критеріїв оцінювання, затверджених в Університеті. Здобувач вищої освіти звільняється від опанування перезарахованого освітнього компонента у наступному семестрі.
- щодо оскарження результатів оцінювання	Після оголошення результатів поточного або семестрового контролю здобувач освіти має право звернутися до викладача з проханням надати роз'яснення щодо отриманої оцінки. У разі незгоди із отриманою оцінкою, а також у випадку неможливості спільноговрегулювання ситуації, здобувач вищої освіти має право оскаржити результати контрольних заходів. Підставами для оскарження результату оцінювання можуть бути: недотримання викладачем системи оцінювання, вказаної у робочій програмі, необ'єктивне оцінювання та/або наявність конфлікту інтересів, якщо про його існування здобувачу вищої освіти не було і не могло бути відомо до проведення оцінювання. Результат оцінювання може бути

оскаржений не пізніше наступного робочого дня після його оголошення. У цьому випадку здобувач подає апеляційну заяву на ім'я ректора. Порядок оскарження результатів оцінювання здобувачів вищої освіти регламентується «Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті». Нормативно-правові акти стосовно оскарження результатів навчання наведені на сторінці «Положення про освітню діяльність» сайту ПДАУ (<https://www.pdau.edu.ua/content/polozhennyapro-osvitnyu-diyalnist>).

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні

1. Куян В. Г. Спеціальне плодівництво : підручник для студентів вищих навчальних закладів. К. : Світ, 2004. 464 с.
2. Марковський В.С., Бахмат М.І. Ягідні культури в Україні: навчальний посібник. Кам'янець-Подільський: ПП «Медобори-2006», 2008. 200 с.
3. Барабаш О.Ю. Щизь О.М., Леонтьєв О.П., Гонтар В.Т. Овочівництво і плодівництво : підручник. Київ : Вища школа, 2000. 503 с.
4. Гриник I.B., Москалець В.В., Москалець Т.З., Барат Ю.М., Любич В.В., Пелехатий В.М., Пелехата Р.П., Овезмирадова О.Б. Селекційно-технологічні основи вирощування обліпихи крушиноподібної в умовах Полісся й Лісостепу України : монографія. За заг. ред. В.В. Москальця. Новосілки : Видавництво «Центр учебової літератури», 2020. 192 с.

Допоміжні

1. Куян В.Г. Плодівництво : практикум. Житомир : Редакційно-видавниче підприємство «Льонок», 2002. 184 с.
2. Москалець В.В., Гриник I.B., Москалець Т.З., Лісовий О.Б., Барат Ю.М., Невмержицька О.М. Науково-методичний супровід щодо ведення колекції генетичних ресурсів обліпихи крушиноподібної (*Hippophae rhamnoides* L.) в умовах *ex situ* : рекомендації. Київ : «Центр учебової літератури», 2021. 61 с.
3. Писаренко В.М., Писаренко П.В. Захист рослин: екологічно обґрунтовані системи. Полтава : Видавництво «ІнтерГрафіка», 2002. 288 с.
4. Moskalets T.Z., Vovkohon A.H., Barat Yu.M., Knyazyuk O.V., Verheles P.N. Morphological and ecological peculiarities of checker tree mountain ash (*Torminalis glaberrima*) plants and biochemical composition of its fruits. *Regulatory Mechanisms in Biosystems*. 2020. 11(3). P. 405–413.
5. Барат Ю.М., Наталевич В.В. Продуктивність винограду залежно від внесення мікробіологічних добрив. *Міжвідомчий тематичний науковий збірник «Зрошуване землеробство»*. Вип. 77. Херсон: Видавничий дім «Гельветика», 2022. С. 9–12.
6. Москалець В.В., Москалець Т.З., Гриник I.B., Барат Ю.М., Тихий Т.І., Францішко В.С. Результати оцінювання нових генотипів калини звичайної (*Viburnum opulus* L.) за морфологічними ознаками та біохімічними показниками плодів у селекції на продуктивність і якість. *Садівництво*. Київ, 2022. Випуск 77. С. 5–21.

Інформаційні ресурси

1. Насіннєва асоціація України: <https://ukrseeds.org.ua>.
2. Закон України «Про насіння і садивний матеріал»: <https://zakon.rada.gov.ua>.

Реквізити затвердження

Затверджено на засіданні кафедри селекції, насінництва і генетики протокол від 02 вересня 2024 року № 1.

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Назва теми	Форми оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти				Разом
	опитування	виконання вправ на практичних заняттях	завдання самостійної роботи	написання контрольної роботи	
Тема 1. Основи розмноження плодових і ягідних культур	2	8	4		14
Тема 2. Особливості вирощування саджанців	2	4	4		10
Тема 3. Вирощування саджанців окуліруванням	2	4	4		10
Тема 4. Вирощування саджанців зимовим щепленням	2	4	4		10
Тема 5. Вирощування саджанців ягідних культур	2	8	4		14
Тема 6. Вирощування безвірусних саджанців	2	8	4		14
Тема 7. Основи агротехнологій виробництва садивного матеріалу із закритою кореневою системою	2	8	4		14
Тема 8. Викопування, сортування і зберігання саджанців	2	4	4		10
Разом	16	48	32	4	100

**Шкала та критерії оцінювання
опитування**

Кількість балів	Критерії оцінювання
2	Надана повна відповідь, що відображає основні питання теми, що свідчить про уміння здобувачем вищої освіти аналізувати сучасні професійні та інформаційні технології і можливості суб'єкта господарювання, керуючись об'єктивною необхідністю, приймати рішення щодо впровадження відповідних інноваційних професійних та інформаційних технологій.
1	Надана неповна відповідь, що свідчить про уміння здобувачем вищої освіти аналізувати сучасні професійні та інформаційні технології і можливості суб'єкта господарювання.

0	Ненадана відповідь, що свідчить про відсутність здобувачем вищої освіти аналізувати сучасні професійні та інформаційні технології і можливості суб'єкта господарювання.
---	---

**Шкала та критерії оцінювання
виконання вправ на практичних заняттях**

Кількість балів	Критерії оцінювання
4	Повністю виконано завдання практичної роботи та надано змістовне відповідь на контрольні запитання, що свідчить про уміння аналізувати сучасні професійні та інформаційні технології і можливості суб'єкта господарювання, керуючись об'єктивною необхідністю, приймати рішення щодо впровадження відповідних інноваційних професійних та інформаційних технологій.
3	Повністю виконано завдання практичної роботи та надано неповну відповідь на контрольні запитання, що свідчить про уміння аналізувати сучасні професійні та інформаційні технології і можливості суб'єкта господарювання, керуючись об'єктивною необхідністю.
2	Неповністю виконано завдання практичної роботи та надано коротку відповідь на контрольні питання, що свідчить про уміння аналізувати сучасні професійні та інформаційні технології і можливості суб'єкта господарювання.
1	Частково виконано завдання практичної роботи та не надано відповідь на контрольні питання, що свідчить про неповне уміння аналізувати сучасні професійні та інформаційні технології і можливості суб'єкта господарювання.
0	Не виконано завдання практичної роботи, відсутні базові знання з навчальної дисципліни.

**Шкала та критерії оцінювання
завдання самостійної роботи**

Кількість балів	Критерії оцінювання
4	Надана повна відповідь, що свідчить про уміння аналізувати сучасні професійні та інформаційні технології і можливості суб'єкта господарювання, керуючись об'єктивною необхідністю, приймати рішення щодо впровадження відповідних інноваційних професійних та інформаційних технологій.
3	Надана повна відповідь, що свідчить про уміння аналізувати сучасні професійні та інформаційні технології і можливості суб'єкта господарювання, керуючись об'єктивною необхідністю.
2	Надана достатньо повна відповідь, що свідчить про уміння уміння аналізувати сучасні професійні та інформаційні технології і можливості суб'єкта господарювання.
1	Надана неповна відповідь, що свідчить про неповне уміння уміння аналізувати сучасні професійні та інформаційні технології.
0	Не надана відповідь, що свідчить про відсутність уміння аналізувати сучасні професійні та інформаційні технології і можливості суб'єкта господарювання.

**Шкала та критерії оцінювання
написання контрольної роботи**

Кількість балів	Критерії оцінювання
4	Надана повна відповідь необхідної інформації), що свідчить про уміння аналізувати сучасні професійні та інформаційні технології і можливості суб'єкта господарювання, керуючись об'єктивною необхідністю, приймати рішення щодо впровадження відповідних інноваційних професійних та інформаційних технологій.
3	Надана достатньо повна відповідь із незначними уточненнями, що свідчить про уміння аналізувати сучасні професійні та інформаційні технології і можливості суб'єкта господарювання, керуючись об'єктивною необхідністю.
2	Надана неповна відповідь із незначними помилками, що свідчить про уміння аналізувати сучасні професійні та інформаційні технології і можливості суб'єкта господарювання.
1	Надана коротка відповідь, що свідчить про неповне уміння аналізувати сучасні професійні та інформаційні технології.
0	Не надана відповідь, що свідчить про відсутність уміння аналізувати сучасні професійні та інформаційні технології і можливості суб'єкта господарювання.